

BARS

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — 3 K. 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK
 centiméterenként — 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttségben levő hird. irodák
 árendjében részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓ: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Előfizetési felhívás

A

„BARS” XXXIX. évfolyamára.

Lapunk jelen számával fejezi be pályafutásának harmincnegyedik évfolyamát. Nagy áldozatok árán akkor, midőn a háború okozta nehéz viszonyok közepette a vidéki lapok egymás után szüntették be működésüket, mi mindig megfelelni óhajtottunk annak a hivatásunknak, hogy lapunk minden időben rendelkezésére álljon Barsvármegye és városunk közönségének.

Bár a sajtóra s annak munkásaira a terhek évről-évre nehezebbekké váltak, erőnk és tehetségünkhöz mérten mindig arra törek szünk, hogy ne csak hű krónikásai legyünk az időknek, de kitartással és odandással munkálkodjunk hazánk boldogságán, vármegyénk és városunk érdekeinek előmozdításán.

A haza minden előtt, volt a jelszavunk. Városunk és vármegyénk fejlődése és felvirágzása volt a célunk. A mögöttünk elmaradt harmincnegyed esztendő tehet tanubizonyosságot arról, hogy mindig ezt az irányt követtük.

A forradalom korszakalkotó nagy eszméinek lapunk is teret engedett s az ország átalakulásának pillanatában készséggel segédkezett a rend és a munka helyreállításában, s minden erejével közreműködik, hogy Magyarország a forradalom vívmányait megőrizve egy szebb és boldogabb jövőre felé evezhessen.

Soha senkinek, sem pártnak, sem személynak lekötözöttjei nem voltunk, de igenis készséggel állottunk szolgálatára minden közérdekű igaz ügynek, szószólói voltunk az igazságnak, pártfogói az elnyomottaknak. Mivel mindenkoron megőriztük függetlenségünket és pártatlanságunkat, s mert mindig csak a jó erkölcs és a közérdek vezette tollunkat, kitűzött célunktól sem fenyegetéssel, sem előnyök ígéretével nem hagytuk magunkat elriasztani.

Munkatársaink régi, kipróbált tolla garancia lesz a jövőre is, hogy ezután is ezt az irányt fogjuk szolgálni s lapunk minden jó és nemes cél számára mindig nyitva lesz. A papírinség bár szűkebb keretbe szorított bennünket, reméljük, hogy csak rövid ideig.

Ez alapon kérjük a nagyközönség jóakarati támogatását, amellyel bennünket eddig is kitüntettek.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre 14 K. — f.

Hat óra 7 K. — f.

Három óra 3 K. 50 f.

Tisztviselők új elhelyezkedése.

(F.) Napjainknak egyik legégetőbb kérdése a tisztviselő osztálynak új elhelyezkedése; kétségtelen, hogy a háborút anyagilag a tisztviselő osztály szenvedte meg legjobban. A háborús nyomorúságot most betetőzi az állásnélküliség. U. i. nyilvánvaló, hogy az önrendelkezési jog elve alapján sok magyar tisztviselő eddigi állásában tovább nem dolgozhat. Szóbar azt izeni a felvidéki hivatalnokoknak, hogy nyugodtan maradjanak helyeiken, azonban hozzáteszi, hogy ott aki 15 évi hivatalnokoskodása alatt nem tanulja meg a lakosság nyelvét, nem maradhat meg (L. Est 295. sz.)
 Vannak ehhez hasonló humánus, de vannak rideg hangzású nyilatkozatok és cselekedetek is a tisztviselők sorsára nézve. A konklúzió az, hogy sok... sok tanító, tanár, bíró, pap, közigazgatási tisztviselő stb. kénytelen lesz nyelvi, esetleg érzelmi okokból állását otthagyni.

Az állásukat otthagyjó tisztviselőknek újabb elhelyezkedéséről okvetlenül gondoskodnunk kell. Így nézetünk szerint a nemzetiségi vidékről elkerült összes tanítóknak úgy adhatunk a szintizta magyar vidékeken állást, ha a rengeteg számu osztatlan iskolát (hat osztály egy teremben egy tanító vezetése alatt) osztott iskolává tesszük. A A polgári iskolai tanárokat úgy helyezhetjük el, ha a polgári iskolák felállításáról szóló törvényt szigorúan végrehajtjuk. Ha a tanítóképző-intézetek IV. évfolyamát a kor követelményeinek megfelelőleg 6 évfolyamuakká tesszük, akkor rögtön szükségünk lesz a nemzetiségi vidékeken működő tanítóképző-intézeti tanárookra is. Középiskolai tanárok, bírák, közigazgatási tisztviselők és mások szakmájukban az ország belsejében részben a tulterhelés enyhítésére, részben az elesettek és nyugdíjazandók pótlására alkalmazandók.

Itt szóvá kell tennünk a jegyzők ügyét is. Nyilvánvaló, hogy a jegyzői kar ellen országos elégedetlenség uralkodik. Meg kellene állapítani, mennyiben idézték elő az elégedetlenséget a viszonyok, a háborús körülmények és mennyiben vétkesek ebben a jegyzők, törvényellenes eljárásuk folytán. A vétkesek példásan büntetendők meg. Állásaikra nemzetiségi vidékről származó — intakt — jegyzők választandók meg, vagy nevezendők ki.

Ha a bírákat nem tudjuk elhelyezni, méltányos volna, hogy vizsgák mellőzésével ügyvédi gyakorlatot folytathassanak.

Műszaki és tüzértisztek — a földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint — mérnöki alkalmazást kaphatnak.

A népkormány birtokreformja folytán sok gazdatiszt marad állás nélkül. Ezek tudása nézetünk szerint úgy volna az ország szempontjából legjobban gyümölcsözteshető, ha jelentékenyen szaporítanók azokat a gazdasági tanári állásokat, amelyek feladata a földművelő nép gazdasági felvilágosítása s a polgári iskolákban a gazdaságtan tanítása. A földművelésügyi miniszter középirtokot akar a gazdatiszteknek juttatni.

Ha az összes tisztviselőket ilyenformán nem tudjuk elhelyezni, akkor azokat, akik önként választanak más munkakört, vagy végkielégítéssel vagy szolgálati éveik után nyugdíjjal kellene ellátni. Ha ilyen bírálas után is maradnak még állásnélküliek, akkor... akkor határozott korosztályú idősebbek nyugdíjaztatása mellett bizonyos korosztályú fiatalabbakat kisbirtok, vagy kisebb középirtok megváltási jogban kifejezésre jutó végkielégítéssel más pályára kellene terelni. Ezeket a korosztályokat nem lehet egyetemlegesen megállapítani, hanem minden egyes birtokviselői csoportban a speciális szükséglethez képest kell a fölöslegessé váló korosztályokat számbavenni¹

Ebbe a kategóriába tartozik számos katonatiszt is, akik a hadseregnek a belső rend fenntartására szolgáló fegyveres erőre való csökkentése folytán szintén új megélhetés, új foglalkozás választásának kötelezettsége előtt állanak.

Milyen pályát választhatnának azok, akiket előbbiek szerint eddigi hivatásukban nem tudunk foglalkoztatni? Egy-két példa! A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az összes középiskolákban a francia nyelv rendes, az angol nyelv pedig rendkívüli tantárgy; kétségtelen, hogy ezek tanítására nincsenek megfelelő erőink. Javasoljuk, hogy a franciául és angolul tudó tisztviselők, katonatisztek a legrövidebb időn belül

¹ Jászai Oszkár miniszter szerint: „Teljesen nyugodtak lehetnek a szellemi munkások Annak a Magyarországnak amely a nagy reformokat megvalósítja, sokkal több testi és szellemi munkára lesz szükség, mint a régi Magyarországnak. (Est 295. sz.)”

szerezhessenek ezekre a szakokra szóló tanári oklevelet s a fentebbi tanszékekre neveztesse ki.

Egyes katonatisztek a szükség-lethez képest — szerezzék meg a tornatanári oklevelet.

Iparunk fellendítése végett kívánatos volna, hogy az itt szóbanlevő, önként erre vállalkozó tisztviselők számára hosszabb lélegzetű tanfolyamok rendeztesse a felső ipariskola anyagából. Hasonló szellemű tanfolyamokat kellene szervezni a kereskedelmi pályára lépők számára, valamint azok részére is, akik kerétszédésre, szőlőművelésre, gyümölcsstermelésre, szőlővessző és gyümölcsfa tenyésztésre akarnak átmenni. Ilyen szakszerű közgazdasági berendezésnek nagy hasznát venné az ország.

Sokan féltik földünk hozamképességét a mostani birtokreformtól. Ezek aggodalmát halkíthatná az a törekvés, amely arra irányulna, hogy sok gépészt képezzünk ki, akik gézekükkel sorra szánhatnák a kisgazdák földjét.

A háboru alatt szerzett sok betegség gyógyítására, nemzetünknek szervezettel való talpraállítására és általában az eugenetikai helyzet súlyedése szempontjából különösen sok orvosra lenne szükségünk, azért kívánatos volna, hogy e kategóriába tartozó legfiatalabb tisztviselők minél nagyobb számban lépjenek az orvosi pályára. Kétségtelen, hogy itt csak hosszú ut vezetne oklevélhez, miután gyógyításunkat nem bízhatjuk olyan orvosokra, akik csak rövid tanfolyamok után nyelik ismereteiket. De annyi bizonyos, hogy itt mutatkozik a legnagyobb szükséglet.

Nem gondoljuk, hogy azokkal az eszmékkel ezt a nagy személyi és gazdasági kérdést megfajítottuk volna; csak parányi kis morzsát akartunk szolgáltatni a napról-napra tenyegetőbben fellépő tisztviselői probléma megoldásának módzataihoz.

A függetlenségi köztársasági párt zászlóbontása.

Pénteken d. u. 3 órakor a városháza nagytermében tartotta a lévai választókerület Károlyi pártja megalakulását. A zsufolásig megtelt teremben Holló Sándor nyitotta meg a gyűlést. Megnyitó beszédében reámutatott arra, hogy a Károlyi párt a függetlenségi pártnak egyenes folytatása lévén, ugyanazokat az eszméket képviseli, ugyanazokat a törekvéseket egyesíti, mint előde, kibővíve programját azokkal az eredményekkel, melyeket a forradalom hozott létre.

Az emelkedett színonalon álló megnyitó beszéd után a párt kiválasztotta megalakulását s megválasztotta a pártvezetőséget. Elnökök lettek: Holló Sándor, dr. Kmoskó Béla, Levatic Gusztáv, — ügyvezető elnök: Bándy Endre — helyettes ügyvezető elnök: dr. Novotny Ernő, — pénztárnok: Ördögh Lajos, — jegyzők: Bojsza József, Farkas Tivadar.

A választmányba egyelőre 30 tag lett megválasztva oly felhatalmazással, hogy a választmány önmagát 100 tagra egészítse ki. — A választás mezejtése után Bírtha József emelkedett szólásra, s megnyugtató kijelentést kért arra nézve, hogy a párt programjába nem vesz fel olyan pontot, mely

a kisgazdák érdekeivel ellentétben állana. A párt programját Bándy Endre ügyvezető elnök fejtegette ki. A kommunisztikus törekvésekkel szemben a tulajdonjog szentségének elvét, a demokratikus berendezkedés folytatásának szükségét, s az állami intézmények szociális irányu fejlesztését, szemben mindazon hazafiatalan destruktív törekvésekkel, melyek a forradalom átmenetét arra akarják kihasználni, hogy a demokrácia és szocializmus jelszavai alá rejtőzve az ezeréves történelmi fejlődés fonalat megszakítsák. A függetlenség régi harcosságának ajkairól nagy hatással s egyben megnyugtatóan hangzottak el a kijelentések. A Károlyi párt a forradalom vívmányait, a demokráciát nem fogja engedni a kommunisztikus, anarchisztikus törekvések áldozatává tenni, mert történelmi alapon állva elsősorban magyar, s az ország földjét a magyar nép számára kívánja biztosítani. A nép a fundamentum, az intelligencia a gerinc s a gerincnek a fundamentumból kell kinőnie — mondta az elnök és vétkezik a haza ellen, ki akár a népnek, akár a gerincnek Amerikát helyezi kilátásba. Az elnök nagyhatásu beszéde után Turóczy Nagy János és dr. Lauffer Arthur beszéltek még. Utóbbi a polgári pártok együttműködésnek szükségére hivatkozva azt indítványozta, hogy egy egyetemes nagy gyűlésen egy oly párt alakuljon meg, mely az összes pártokat magában foglalja. A gyűlés úgy határozott, hogy a párt keresni fogja a többi polgári pártokkal az összműködést a közös ellenfél: a kommunisztikus irányzat s a bolsevizmus ellen.

A párt Holló Sándor indítványára a következő határozati javaslatot fogadta el:

Mondja ki az értekezlet, hogy a lévai választókerületre kiterjedő hatáskörrel eddigi függetlenségi körének folytatásaként a Károlyi Mihály vezetés alatt álló „Függetlenségi köztársasági párt” programja alapján polgári párttá alakul s a „Magyar népköztársaság” szolgálatában — a tulajdonjog alapján — demokratikus irányban fejti ki cselekvéseit, s támogat minden nemes irányu szociális törekvést, mely a nép jólétére, országunk, nemzetünk erejének gyarapítására irányul.

A Lévai Nemzeti Tanács főbb határozatai:

1, A T. megállapítja, hogy Léván tót fogoly nincsen, amely tény megsürgönyöztetett a turócszentmártoni tót nemzeti tanácsnak.

2, A T. megbizta az elnökséget a rendőrség pótdíjának kiutalásával; a jövőben ezen díjak kifizetéséről esetről — esetre határoz.

3, A T. egyes földbirtokosoktól iparkodik szentet szerezni; s ennek elszállítására a katonaság támogatását kéri.

4, A T. a polgárőrségnek újból való szervezésére Csorba Jenő, Tóth Sándor és Kopesán Mihály tagokat küldi ki.

Külömfélék

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete e hó 27-én, délután 4 óra-ker féléses rendes közgyűlést tartott, amelyen a polgármester hivatalosan bejelentette, hogy a kormány Bars megye főispán-kormánybiztosává Bartos János volt országgyűlési képviselőt nevezte ki. A közgyűlés a legnagyobbr örömmel és meglelégedéssel fogadván a kinevezést, az általános tiszteletnek örvendő új főispánt jegyzőkönyvileg üdvözlötte határozta. — A közgyűlés tudomásul vette a csehek által történendő megszállásra vonatkozó alispáni leiratot és ebből kifolyólag megbizta a polgármestert, hogy a szükséges intézkedésekre nézve lépjen érintkezésbe a kormánybiztossal, illetőleg a kormánnyal. — A polgármester beszámolt a 360 ezer korona függő kölcsönről, amelyből a város a leszerelő katonákat elégitette ki. Amennyiben a kormány a kifizetésre előlegezett összeget már megküldötte, a közgyűlés — őszinte köszönetet szavazva a kölcsön-

adóknak — a kölcsönt visszatéríteni határozta. — A városi tisztviselők és alkalmazottak rendkívüli segélyre s egyéb jogos és méltányos illetményekre vonatkozó minden kérelme megszavaztatott. — A városi és gyámpénztári értekezlet: biztonságba helyezéséről a közgyűlés úgy határozott, hogy a névre szóló betéti könyvecské visszatar-tása mellett, szükség esetén a nem névre szóló értékpapírok megőrzés végett valamely budapesti pénzintézetnek adassanak át. — A közgyűlés jóváhagyta a képviselőtestület legtöbb adót fizető tagjainak névjegyzékét. — A villamos telep üzemvezető bizottságának lemondása folytán a közgyűlés a telep igazgatójává, a szabályrendeletileg megállapított külön díjazás mellett teljes működési jog-és hatáskörrel, Csorba Jenő városi mérnököt választotta meg. — A közgyűlés meglelégedéssel vette tudomásul a polgármesternek a közellátásra vonatkozó előterjesztését. — A villamos telep tetőzetének javítását a közgyűlés elrendelte. A városi szállodában sürgősen szükséges javításra vonatkozóan megbizta a városi mérnököt, hogy előleges tervet és költségvetést készítsen — Torma Lajos volt városi pénztáros özvegye nyugdíjának kiutalása elrendeltett. — A közgyűlés megállapította a városnyugdíjintézmény tagjaira vonatkozó hivatatos adatok kimutatásának igazolását A Fendt Vilmos és nejevel kötött házvételi szerződésnek jóváhagyása után a közgyűlés az 1919 évre megadta az indemnitást.

— **Statisztika Léva város lakosságáról.** Léva r. t. város közlemezési hivatala által vezetett kimutatás szerint a városban 2398 háztartás van. A lakosság száma f. évi december hó 26.-ig bezárólag összesen: 10.574. — Ezek közül a vasutas jóléti bizottságtól ellátásban részesül: 567 személy, — a termelők családtagjainak száma: 654, — a beszerzési csoporttól liszt-és esetleg egyéb ellátást kap: 812 személy, — a konvenciók családtagjainak száma: 908. A fenti adatok alapján hatósági közlelátásra szorul: 7633 — Október hó 28.-tól a harcerekől és a hadifogságból a jelzett napig 816 katona érkezett vissza Lévára.

— **Keresztényszocialista szervekedés.** A kath. kör tagjai f. hó 25-én d. u. szépen sikerült gyűlést tartottak, amelyen a lévai keresztény magyarság minden rendű és rangú tagjai nagy számmal jelentek meg, köztük idők jeleket protestáns magyar testvéreink közül is többen voltak jelen. A gyűlést Szakács Viktor, a kör elnöke nyitotta meg lelkes beszéddel. Utána Tokody István beszélt nagy hévvel es hatalmas meggyőző erővel a keresztény magyar polgárság szervekedésének szükségességéről. Katholikust, reformátust, evangélikust tömörülésre szólított fel. Fekete József a keresztényszocializmus gondolatait fejtegette nagy hatással. Bartos János főispán, — ki a lévai egyesületek, klubok meglátogatása során jelent meg a kath körben — választott a gyűlés szónokainak beszédére is. A keresztényszocialista párt zászlóbontó gyűlése január 5-én (Vas.) d. u. 1/2 4 órakor lesz a városháza nagytermében megtartva, amelyen a párt országos ve etői közül is megjelennek Szmeicsányi György, Haller István és Huszár Károly. A szervezőbizottság kéri az összes keresztény felekezetek, (katholikus, református, evangélikus) hiveit, férfiakat és nőket, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Eljegyzés.** Ondrejka József tartalékos főhadnagy eljegyezte Bajacsek Mariskát, Bajacsek János ny. adótárnok kedves leányát

— **A magyar föld védelme.** A hazai földhöz való ragaszkodás tömörítette ő az embereket, s vasárnap, majd hétfőn délután a városháza nagytermében népes gyűlést tartottak, s megalakították a „Magyarország területi integritását védő felvidéki egyesületet.” Az egyesület célja: összeköttetést keresve Komárom, Érsekújvár, Ipolyság, Balassagyarmat és Kassa város polgárságával és katonaságával megszervezni azt a stratégiai láncot, mely a felvidék magyar részét a cseh martalóc csapatoktól lesz hivatva megvédeni. Az egyesület élén Pálmai

Gyula százados, a lévai katonai állomás parancsnoka áll, ki a polgárság köréből választott 15 tagú választmányal dolgozik a a némes cél érdekében. E tárgyban már a városi közgyűlés is határozatot hozott, mely szerint mi nyel az antározatulat csapataival akarunk szembeállni, hanem csupán a fosztogatók ellen óhajtjuk magunkat megvédelmezni.

— **Földmivesspart** A lévai földmivelő munkások és kisgazdák karácsony második ünnepén népes értekezleten alakították meg a lévai választókerület földmivesspartját, melyen a kispárosok és fejmunkások közül is sokan részt vettek. A gyűlést id. Váci Jónás lévai gazda, mint korelnök nyitotta meg. Utána Birtha József ref. lelkész tartalmas beszédben részletesen kifejtette a párt programját, melynek minden pontját zugó helyeslése kísérte. Majd Krajcsik Jenő, a lévai gazdasági egyesület igazgatója fejtegette a párt megalakításának szükségességét s a gazdák tömörülését. Mindkét beszédet nagy figyelemmel hallgatta az értekezlet, mely határozattal kimondta a földmivesspart megalakítását s nyomban elnökké közfelkialtással Birtha Józsefet, alelnökké id. Váci Jónást, titkárrá Krajcsik Jenőt választotta meg s egyben elhatározta, hogy a vidéki gazdákat csatlakozásra hívja fel s legközelebb Léván nagy gazdaggyűlést tart. Végül dr. Kersék János szolát fel s kijelentette, hogy a földmivesspartjának programja nem ellentétes a függetlenségi párt programjával, annak minden pontját elfogadja s egyben meghívta a párt tagjait a függetlenségi párt másnap tartandó alakuló gyűlésére, hogy lássák azt miszerint egy uton haladhatunk Magyarország jövőjének biztosítására. A gyűlés Birtha József elnöki zárószavai után véget ért.

— **Összeírják a munkakerülőket.** A földmivessügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek bizonyára elég erős hatása lesz a munkakerülőkre. A rendelet szerint minden helységben munkástanács alakul, melynek kötelessége összeírni azokat, akik nem akarnak munkát vállalni. Ennek az összeírásnak alapján kizárják a munkakerülőket azok sorából, akik földet kapnak a földbirtokreform megvalósítása alkalmával.

— **Szociáldemokraták gyűlése.** A lévai szociáldemokrata párt ma egy hete, délután, a Kossuth Lajos-téren népgyűlést tartott, amelyre a pártnak tagjai az egyesület helyiségéből vörös zászlóval vonultak ki. A gyűlést Lengyel Béla rövid beszéddel nyitotta meg. A pártnak programját dr. Garai Győző, ügyvéd, csanki (Hontmegye) földbirtokos, a jelen voltak élénk érdeklődése mellett, alaposan és behatóan ismertette. A földreformról Gróf Antal, az országos propaganda bizottságnak budapesti kiküldöttje beszélt érdekes és kimerítő beszéddel. Összehasonlítta a régi rendszerrel az új rendszerrel. Az egyik oldalon láthatók: imperializmus, kevés háborús segély, elhanyagolt népoktatás, korlátozott választójog stb.; az új rendszer jellegei: pacifizmus, emberi megélhetés mindenki részére, virágzó népoktatás, általános választás ójog stb. — Örömmel vettük tudomásul a szónok közönséges nyilatkozatát, valamint a komoly munkára való buzdítást. — A mindvégig tartalmas beszédet többször szakította meg az élénk helyeslés és taps. — A gyűlés berekesztése után a városi szállodában értekezlet volt, amelyen megalakították a földosztás alkalmával a munkások érdekében védelmére hivatott földmunkás csoportot, melynek intézőbizottsága saját kebeléből 3 tagját Budapestre küldötte, a karácsony másodnapján tartott országos földmunkás értekezletre. — Megemlítjük, hogy a párt f. hó 27-én impozáns gyűlést tartott a Városi Vigadó nagytermében. Az utcai bizalmi férfiak megválasztása után Simai (Singer) Miklós mérnökhaligató nagyszabású, közfigyelemmel hallgatott és nagy sikert aratott beszédében rámutatott arra, hogy a proletariátus csak azt a pártot támogathatja, amely az ő érdekeit igazán a szíven viseli. Beszéde második részében a proletár nők osztályhelyzetéről és a kapitalista társadalomnak a nővel szemben elkövetett súlyos mulasztásairól beszélt. Ez-

után Gróf Antal köszönetet mondott elvtársainak, hogy letartóztatásakor segítségére siettek. Végül Bonyhádi Ferenc a munkás biztosító igazgatója, a gyülekezet általános helyeslése és lelkesedése mellett jelentette ki, hogy a szociáldemokrata párt is magyarázatot és mint ilyen tiltakozik a cseh megszállás ellen. — Megmagyarázta azután, hogy nem mindenki ur, aki jó kabátban jár és, hogy a szellemi munkások, tisztviselők ugyanolyan proletárok és kizsákmányoltak voltak eddig, mint a fizikai munkások, s ezért őket is a szociáldemokrata pártban való tömörülésre hívja fel, mint amely érdekeiket legjobban képviseli. — A gyűlés a szociáldemokrata lelkes éljenzésével ért véget.

— **Zenevizsga.** Boros Valika, Cziczka Angéla kitűnő tanítványa f. hó 22-én a budapesti Nemzeti Zenedében jeles eredményel levizsgázott.

— **Gvázshír.** Vanek János vasuti raktárnok és családja mely fájdalommal megtört szívvel jelenti, hogy egyetlen fia, Vanek János Gyula, állami tanító tart. főhadnagy életének 23 évében, házasságának 3. hónapjában váratlanul elhunyt.

— **Örökbeadó** egy egészséges falusi szülőktől származott egy éves fiúcska, akinek édes atyja hosszabb időt töltve a harc-téren, a múlt napokban jött haza; anyja pedig három hét előtt meghalt. A jólelkű gyermektelen házaspár, aki a gyermeket örökbe fogadni hajlandó, közelebbi értesítést kaphat a hadigondozó népirodában.

Jótekonyság.

Jótekonyság. Kern Testvérek lévai jéneű kereskedőcége, mint értesülünk, újévi üdvözlések és ajándékozások megváltása címén, a következő adományokat folyósította:

Városi szegényalap részére	200 K.
Stefánia Árvaház	200 „
Evangelikus Nőegylet	200 „
Bethlen Katalin	200 „
Tanítók Háza javára	100 „
Gyermekek Otthon részére	100 „

A cég tulajdonosának ezen nemes tette nem szorul dicséretre, de minket arra serkent, hogy követendő példa gyanánt említsük fel Mert a mai viszonyok között adható újévi ajándékok hiábavaló pénzpazarlást jelentenek, míg ez az adomány sok könnyet fog felszárítani, sok emberi nyomorúságot enyhíteni.

A lévai izr. nőegyletnek a következő adományok érkeztek: Holczmann Bódogh urtól 20 K, Frommer Ignác urtól koszorú megváltás 40 K, Streicher Józsefné urnőtől 100 K, Gutmann Lipótné urnőtől 10 K. — Hálás köszönet érte.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi dec. hó 22-től évi dec. hó 29-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Jancsó Mihály Kondel E.	leány	Julianna
Halasi József Gáspár R.	leány	Mária Eva

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
ifj. Kernya József Kovács Mária	r kath. ref.
Mihalics Géza Sibilla Ilona	ref r kath.
Balogh Béla Bagócsi Erzsébet	r kath.
Rajcsányi Vilmos Biró Mária	r kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kappel Pál	63 éves	Öngyilkosság
Zólyomi János	85 éves	Aggasztály
Bányik Márton	21 éves	Vészes vérsz.
Grman Mihályné	64 éves	Szerviszióv baj
Kozár Ottó	2 hó	Gyomorbélhur.
Faufeder Samu	76 éves	Aggkori kimer.
Bankó Mária	27 éves	Tüdőgümökör

Hivatalos közlemények.

8671—1918. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1919. évi január hóra járó liszt, cukor, hadikavé és szappanjegyek minden személy után egy és minden háztartás után fél liter rumra egy jegy kiosztása a városban közgyűlési termében december 28-án d. e. 9—1 óra között és december 29-én vasárnap d. e. 9—12 óra között történik s a netán elmaradtak részére hétfőn a kis tanácsteremben folytatattik.

A liszt most egész január hóra egyszerre megvásárolható, ennek kiosztása után a február és március havi liszt kiadása veszi kezdetét, melynek átvételére aláírás végett minden családfő önmaga jöjjön be — lehetőleg.

A január hóra kiosztandó cukor, hadikavé és szappan még nem érkezett meg, arra még várni kell.

Félliter rumra jegyet minden háztartás kap, mely minden kiméző bolti üzletben megvásárolható.

A leszerelő katonák ezenkívül még 1 liter rum vásárlásra fognak pár nap múlva jegyet kapni, erre külön hirdetményt fogok kibocsátani.

Léva, 1918. december hó 28.

Bódogh Lajos
polgármester.

8669—1918. szám.

Hirdetmény.

A földbirtokreform megalkotásáig a népkormány a földnélküli, vagy kevés földdel rendelkező, harcból visszatért katonák, azok özvegyei és árvái megélhetését földet haszonbérbe adása, esetleg részesítésre leendő átengedése útján, óhajtja egyelőre egy évi tartamra biztosítani.

Ezt azzal hozom az érdekeltek tudomására, hogy azok a gazdasági munkások és cselédek, akik katonák voltak s most hazatértek, de újból munkába állani nem akarnak, földet kapni nem fognak.

Léva, 1918. december 28.

Bódogh Lajos
polgármester

8461—1918. szám.

Hirdetmény.

A magyar belügyminiszter ur 9635/1918. res. számú rendelete értelmében a leszerelt katonai legénység, a kellő számú polgári ruha hiányában továbbra is katonai egyenruhát visel és ezzel nem csupán a katonai és rendőri ellenőrzést nehezíti meg, de rontja a fegyelmet is, amelyre pedig már az ország beisó rendje, valamint a személy- és vagyonbiztonság érdekében is multhatatlan szükség van.

Mintfogya pedig a most említett okokból feltétlenül kívánatos, hogy a leszerelt ne viseljenek olyan ruházatot, amelynek alapján a tényleges szolgálatot teljesítő katonákkal összetéveszthetők, felhívom a leszerelt katonákat, hogy akár polgári főveg viselésével, akár a viselt katonai ruha átalakításával magukat a tényleges katonáktól megkülönböztessék.

Figyelmeztetem, hogy azon leszerelt katonákkal szemben, akik felhívás dacára ruházatuk az eirndet megkülönböztetést nem hajtják végre, az 1879. XI. 44. §-a értelmében fognak eljárni.

Léva, 1918. december 21.

Bódogh Lajos
polgármester.

8827—1917. szám.

Hirdetmény.

Értesitem az érdekelteket, hogy a magyar közérlemezési miniszter ur folyó évi 258201. sz. rendelete szerint a sertésforgalmi iroda címére Budapest Ferenc-városi közvágóhidra irányított sertések igazolvány, illetve engedély nélkül, előzőleg állatorvosi vizsgálat nélkül bárki által feladhatók.

Léva, 1918. december 21.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Allást keres.

Menekült állami tanító, okleveles kántor, joghallgató, ügyvédi irodai teendőkben jártas, szerény díjazással. képességeinek megfelelő állást keres. Cim e lap kiadóhivatalában.

Órajavitási műhely!

csak praecis munkát készít.

GIESZ GUSZTÁV

órás

Léva, Rakóczy utca 14.

Eladó ház.

Léván egy ház eladó. Bővebbet a kiadó h vatalban. —

FOGORVOSI ÉRTESTÉS.

Értesitem nb. pácienseimet, hogy rendeléseimet, **Kazinczy-utca 3. szám** újból megkezdtem.

KONTOROVITS MIHÁLY
fogorvos.

Eladó ház

Léván, Honvéd-utca 6. Bővebbet
Halász Gyula, Bpest, Dohány-utca 26 III 40.

CZUKOR

helyett használható

MEZ elsőrendű minőségben

Kapható

SINGER IZIDOR

fűszer üzletében Léván.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garantált filaxeramentes Nova-féle hazai Magántermő gyökeres szőlővessző eladás kedvezményes áron. Készlet kétmillió Mindenütt telepíthető. Jó siker várható. Nagybani telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újjá telepítésére valamint hiányok pótlására ajánlatos Nova-féle fehér és

külön vörös bort termő fajokban kaphatók. Ara igen szép és erős gyökérzetű, szavatolt első osztályú minőségben ezer darabként K 300.—. Tavasz szállításra, a rendelést kitevő összeg előzetes beküldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétele. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletet. Ki most rendel, az a tavasszal idejekorán fog ültethetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakhely utolsó posta, megye és rendeltetési vasutállomás pontos feltüntetésével a pénztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kéretik beküldeni, cím:

NOVA szőlővessző és szőlőoltványtelep kezelősege.

ARAD, Szabadságtér 10.

Önálló gazdasszony

kerestetik Lévara kéti személyhez.
Cim e lap kiadóhivatalában.

Eladó cséplőgép.

Egy kifogástalan karban levő 3-as Ganz-féle motorcséplőgép haláleset miatt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó épületfa.

A zsarnóczai takarékpénztár r. t. Zsarnóczán saját házában elraktározott mintegy 46 köbméter elsőrendű

fűrészelt épületfát

(gerenda, deszka és lécz) szabad kézből eladja Bővebb felvilágosítást úgy személyes valamint írásbeli érdeklődőknek az intézet nyujt.

UJÉVI VÁSÁR!!!**KERN TESTVÉREK**

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedésében

Alapított 1881-ben. LÉVA. Telefon szám 14.

Mindennemű fűszer- és csemegeárunk!
Allandóan friss felvágott, lipői turó
és csemegeajtok.

Méz, mák, tea, teasütemények.

Rum, likőr, cognac, pezsgő.

Csemege- és gyógyborok.

Szalon- és dessert cukorkák.

Mindenféle cukorkák, függelékek,
és diszek.

Ujévi ajándéknak legalkalmasabb
konyhafelszerelési és modern háztartási cikkek. —

Villamos vasa'ók és gyorsforralók.

Ujévi ünnepek előtt

friss élő

dunai halak!**„UJVÁRI TELEFONÁL“**

UJDONSÁG!

Mesés felvétel!

A világ legnagyobb lemeze!

Alig volt még magyar tréfas felvételnek olyan szenzációs sikere, mint ennek a **hanglemeznek**, melyet Ujvári Károly, a legkacagtatóbb, legnépszerűbb budapesti komikus pompásan adott elő. Elejétől végig holtra nevetető! A hanglemez **pénzért nem kapható**, csupán **6 öreg lejátszott lemezért.**

W A G N E R

„Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18.

Telefon: József 35-92.

Beszélőgépek 200 K.-tól 1000 K.-ig, Fényképes dalszöveges lemez- és hangszerjegyzék ingyen!

FOG- húzás sorok tömés műfogak

Fülöp Béla fogtechnikusnál Léván, Teleky-utca 2.

a mai kornak megfelelő igények mellett a legjutányosabban és a leggyorsabban eszközöletnek